

LJUBLJANSKI VELESEJEM

„Ljubljana v jeseni“
3. - 12. septembra 1932.

Kulturna in gospodarska razstava.

Kmetijstvo (razstava mleka, sira, medu, zelenjave, jaje, vina).
Perutnina, kuncji, konji (11. IX.), psi (8. IX.).
Alpiska razstava, tujski promet.

Razstava slovenske knjige, umetnosti, fotografij.

Razstava »Domače ognjišče«. — Industrijski in obrtni oddelek. — Revija narodnih noš 4. IX. — Tekmovanje harmonikarjev 11. IX.

50% popust na železnicah. — Legitimacije po Din 30. — se dobe pri denarnih zavodih, župnih in občinskih uradih, večjih postajah dravske banovine in biljetarnah »Putnika«. — Prenočišča preskrbljena. 1015

bra 1923 prevratni poskus. Bil je obsojen na 10 let, pozneje pa pomiloščen.

Mesto v smrt v dosmrtno ječo. Pod zaglavjem »Iz raznih držav« smo zadnjič beležili, kako je zašla nemška vlada v neprijeten položaj, ker je sodišče v Beuthenu obsodilo radi umora enega komunista pet hitlerjevcev na smrt. Precej časa je vladala negotovost, ali bo smrtna obsodba potrjena ali ne? — Dne 1. septembra je spremenila komisarska pruska vlada petorici smrtno kazni v dosmrtno ječo.

Zakon o nadzorstvu premoženja v Romuniji. Nova romunska vlada je predložila parlamentu besedilo zakona o nadzorstvu premoženja. Zakon bi naj bil pobijanje korupcije, ki se je razpasla na najvišjih uradniških mestih. V resnici bo zakon, če bo izglasovan, le papirnato strašilo, ker ne bo imel nobene veljave glede preteklosti. Na drugi strani pa je organizacija romunske uprave tako slaba, da bo višji uradnik kljub novemu zakonu še tudi zanaprej veliko postrani zaslužil na račun ter škodo države.

Mednarodna konferenca se je sestala dne 3. septembra v italijanskem mestu Stresa. Zastopniki veselih in agrarnih evropskih držav bodo skušali ob tej priliki rešiti Evropo kljub pomanjkanju jasnih vidikov in dobre volje, da bi se enkrat resno pristopilo k delu glede nujne odpomoči agrarnim državam.

Novo zasedbene nakane Japoncev. Kitajci še vedno odločno odklanjajo vsako japonsko blago in ta bojkot je za Japonce obup. Da bi prisilili Kitajsko na kolena, pripravljajo Japonci zasedbo Pekinga in Tjencina,

Misijonar ciganov. Na Holandskem je oblast ciganom prepovedala, da bi se selili iz kraja v kraj, marveč jim je odkazala bolj puščobni kraj, naj se tamkaj naselijo. Na tej zemlji, blizu Heerlema, je nameščenih okoli 80 ciganskih vozov. Tam so ti cigani nekaj časa živeli popolnoma zapuščeni, dokler se jih ni usmilil katoliški duhovnik Merks. Izposloval je pri občini, da je do ciganske naselbine napeljala vodo in električno razsvetljavo. To je cigane zelo razveselilo. Nato se je priselil k njim sam duhovnik Merks z 2 vozoma. V enem je sam stanoval, v dru-

gem pa je imel kapelo. Lotil se je dušskrbnega dela med cigani, katerih je kakšnih 400 duš. Tekom leta je krstil 50 ljudi, odraslih in otrok, poročil je 25 parov. O Veliki noči je 30 otrok prejelo sv. obhajilo. Ustanovil jim je organizacije otrok in deklet, pri fantih in moških gre bolj trdo. Sicer pa so cigani svojemu misijonarju hvaležni ter so mu ob prvi obletnici njegovega prihoda podarili lep križ.

Komunisti na Kitajskem. Neurejene razmere na Kitajskem podžigajo venomer moskovske mogotce, da nadaljujejo svoja podvzeta po nekaterih pokrajinah Kitajske. Pravzaprav ni ruski boljševizem nikdar izgubil iz vidika Kitajske, ki jo smatra za ugodna tla, kjer bi mogli boljševiški bacili razviti svoje strupeno delo. Zadnji čas zabeležejejo boljševiki na Kitajskem zopet nekaj znatnih uspehov. Kakor krvave pege se dozdevajo na karti Kitajske tiste pokrajine, kjer je zavlada sovjetski boljševizem. V teh pokrajinah — 7 je teh nesrečnic — vlada nečuvno nasilje: požig, poboj, rop, umor. To so kulturna dejanja boljševizma na Kitajskem. Koliko trpi ubogo ljudstvo pod tem nasiljem, se ne da popisati. Samo o eni pokrajini — Kiangsi — piše pater Wieger: »Hiše ubogih in najubožnejših so uničene z ognjem in 130.000 ljudi je bilo umorjenih.« V neki drugi pokrajini je bilo zažganih 300.000 hiš, umorjenih 164.000 ljudi, preko 900.000 pa jih je pobegnilo. Ubogo ljudstvo! Strupeno divjajo kitajski komunisti zoper katolicizem in katoliške misijone. Zato pa vzklika imenovani pater Wieger: »Reši nas, o Gospod!«

Smrt znamenitega kardinala. Dne 29. avgusta t. l. je umrl v starosti 78 let kardinal van Rossum v Maastrichtu na Nizozemskem. Rajni je bil večkrat papeški kandidat in si je pridobil velike zasluge za misijone.

Kapela sv. Križa v stolnici v Mariboru bode po srečni prenovitvi na praznik rojstva Mar. Device v četrtek dne 8. septembra t. l. slovesno blagoslovljena. Blagoslovitev izvrši prevzvišeni vladika dr. Andrej Karlin zjutraj ob pol 7. uri in daruje takoj potem pri prenovljenem oltarju najsvetejšo daritev, vpostavi med sv. mašo presveto Rešnje Telo in podeli ob koncu zakramentalen blagoslov. Ob 6. uri prej bo običajna slovenska pridiga, po svetem opravilu pa tudi nemška. Zbirka za popravila kapele še ni končana, zato se prosijo vsa blaga srca za nadaljne izdatne darove v ta namen. Božji Zveličar naj obilno povrne s svojimi nebeškimi darovi vsak tudi najmanjši dar!

Zanimiva obletnica.

Dne 22. septembra t. l. praznuje fara Sv. Vid pri Ptujju 400letnico, odkar je bila po Turkih njihova župna cerkev razrušena in zopet pozidana. V farni kroniki čitamo o tem sledeče:

Matej Slekovec, znani zgodovinar in župnik v Sv. Marku, je za časa svojega kaplanovanja pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju zbral zgodovinske podatke o Sv. Vidu in je dognal sledeče: Mogočni gospodje ptujski, ki so bili za celjskimi grofi najimenitnejši plemenitaši na Slovenskem Štajerskem, so pozidali nad sedanjim Sv. Vidom grad Tram, ki so ga imenovali po Dravinji. Sezidali so cerkev sv. Janža, ki je bila grajska kapela in obenem župna cerkev. Cerkev sv. Janža so mnogokrat poškodovali plazovi in leta 1445 je grof Urh Schaumberg dal sezidati onstran Dravinje cerkev sv. Vida. Ko so Turki začeli nadlegovati slovenske kraje, je tudi Sv. Vid obranil pred Turki slavni Matija Korvin, naš kralj Matjaž. Matjaž je izročil več gradov, med njimi tudi Borl in Sv. Vid, svojemu poveljniku Jakobu Čekeliju. Po smrti Jakoba Čekelija je prevzel gradove njegov sin Luka. Njemu so Turki napravili veliko škodo, zakaj prihrumeli so dne 22. septembra 1532 in razrušili več gradov, in med njimi tudi grad Tram in cerkev sv. Vida. Luka Čekeli je bil dober katoličan; dal je cerkev sv. Vida kmalu popraviti, večinoma iz razvalin gradu. Gradu pa ni več popravljal in kmalu je bila pozabljena prvotna zibel fare Sv. Vida. Sv. Vid je imel takrat podružnice: sv. Katarina na Beli, sv. Andraž, sv. Janž, Devica Marija v Podlehniku.

Nadžupnija Hoče je upravljala Sv. Vida po svojih vikarjih, dokler ni Sv. Vid bil povzdignjen v lastno faro.

Tako praznuje ta znana in velika fara letos 400letnico, ko so Turki župno cerkev razdali in upepelili grad. Veliko gorja je šlo čez te lepe kraje, toda ljudstvo je vse preneslo in ostalo zvesto narodu in veri.

Čeprav so Turki hoteli uničiti kršč. ime, porušili cerkev in vse, kar jim je prišlo pod roke, je vendar danes Sv. Vid ena najlepših župnij in cerkev sv. Vida ena najbolj ljubkih cerkva tu pri nas. — Sv. Vid se bo te obletnice spominjal in jo praznoval v nedeljo dne 25. septembra t. l.

Upokojitve in spremembe pri finančnem ravnateljstvu. Pri finančnem ravnateljstvu v Ljubljani sta vpokojena g. finančni ravnatelj dr. Josip Povalej in pomočnik ravnatelja Martin Spindler. Za finančnega ravnatelja v Ljubljani je imenovan dr. Ljudevit Valjavec, dosedaj pomočnik finančnega ravnatelja v Podgorici, za njegovega pomočnika pa Avgust Sedlar, dosedanji načelnik odseka za neposredne davke pri finančnem ravnateljstvu v Sarajevu.